

Detaljni izvedbeni plan

Akademski godina:	Semestar:
2025/2026	Ljetni
Studij:	Godina studija:
Pravo (R)	1

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU

Naziv kolegija: Rimsko pravo

Kratica kolegija: PRA2-3

Status kolegija: Obvezni	ECTS bodovi: 6	Šifra kolegija: 277897
-----------------------------	----------------	------------------------

Preduvjeti za upis kolegija: Nema

Ukupno opterećenje kolegija

Vrsta nastave	Ukupno sati
Predavanje	45
Seminar	15

Mjesto i vrijeme održavanja nastave: HKS – prema objavljenom rasporedu

II. NASTAVNO OSOBLJE

Nositelj kolegija

Ime i prezime: Hebib Mirza

Akademski stupanj/naziv:	Izbor:
--------------------------	--------

Kontakt e-mail: mirza.hebib@unicath.hr	Telefon:
---	----------

Konzultacije: Prema objavljenom rasporedu

Suradnici na kolegiju

III. DETALJNI PODACI O KOLEGIJU

Jezik na kojem se nastava održava: Hrvatski

Opis kolegija	<p>Rimsko pravo u povijesti europskog sveučilišnog razvoja predstavlja najstariju znanstvenu disciplinu. Pregledom aktualnih reformskih procesa na većini europskih sveučilišta ova disciplina i dalje zauzima nezaobilaznu polazišnu odrednicu u osnovama europskih pravnih studija. Moderni pravni sustavi u svijetu su baštinili temeljne institute rimskog prava, a osobito u najvažnijim pravnim kodifikacijama. Strukturalna pravna terminologija, načini pravnog argumentiranja i tumačenja, s pregledom evolutivnih promjena, a posebno ekonomskih, filozofskih i političkih uzroka, osobito recipiranih institucija rimskog prava (stvarno i obvezno pravo) – predstavljaju nezaobilazne elemente pravne edukacije modernog pravnika.</p>	
Očekivani ishodi učenja na razini kolegija	<ol style="list-style-type: none"> 1. Definirati pojam, podjelu, sustav i značenje rimskog prava kao temelja (europskog) prava; 2. Analizirati temeljne pojmove/institute pojedinih grana prava i vrjednovati elemente njihova sadržajnog povezivanja; 3. Usporediti rimski civilni i pretorski sustav pravnog razmisljanja i argumentirati razloge njihove povezanosti; 4. Analizirati vertikalnu i sadržajnu inventivnost promjena značajki rimskog prava osoba, stvarnog, obveznog, naslijednog i postupovnog prava u kronološkim razdobljima rimske pravne povijesti; 5. Razlikovati ulogu postojećih/mogućih čimbenika u pravnopovijesnom okviru izvora pojedinih pravnih instituta; 6. Argumentirati dimenziju (rimskog) sustava pravne zastite u problematici materijalnopravnog definiranja pojedinih stvarnopravnih instituta i obveznopravnih odnosa; 7. Povezati analizu pravnih rješenja i kontekst njihove rimske geneze s okvirom suvremene primjene; 8. Analizirati praktični pravni problem argumentiranim fokusom na relevantne sadržajne elemente i značajke funkcionalnog povezivanja tematskih cjelina. 	
<i>Literatura</i>		
Obavezna	<ol style="list-style-type: none"> 1. Horvat, M., Petrak, M. (2022). <i>Rimsko pravo</i>. Zagreb: Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu; 2. Šarac, M., Lučić, Z. (2011). <i>Rimsko privatno pravo</i>. Split: Naklada Bošković. 	
Dopunska	<ol style="list-style-type: none"> 1. Karlović, T. (2017). <i>Liber casuum: Priručnik za vježbe iz rimskog obveznog prava</i>. Zagreb: Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu; 2. Romac, A. (1973). <i>Izvori rimskog prava</i>. Zagreb: Informator. 	
<i>Način ispitivanja i ocjenjivanja</i>		
Polaže se DA	Isključivo kontinuirano praćenje nastave NE	Ulazi u prosjek DA
Preduvjeti za dobivanje potpisa i polaganje završnog ispita	Na sveučilišnim prijediplomskim i diplomskim studijima pravo pristupa završnom ispitu iz kolegija ostvaruje redoviti student koji je ispunio sve propisane nastavne obveze iz kolegija: a) prisutnost na najmanje 70% nastavnih sati; stjecanje minimalnog uspjeha od 50% ocjene iz kolegija tijekom nastave.	
Način polaganja ispita	<p>Bodovi unutar kolegija ostvaruju se kroz kontinuirano praćanje i ocjenjivanje rada studenata, kako slijedi:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. 10/100 bodova studenti ostvaruju kroz aktivnost u nastavi (rješavanje zadataka, domaće zadaće, izrade shema, poznavanje rimskih pravnih regula i dr.); 2. 10/100 bodova studenti ostvaruju kroz izradu seminarskog rada/prezentacije na unaprijed utvrđenu temu; 3. 50/100 bodova studenti ostvaruju u okviru kolokvija (uvod u rimsko pravo, rimska pravna povijest, recepcija rimskog prava, pravo osoba - osobno i obiteljsko pravo, stvarno pravo, opći dio obveznog prava); 4. 30/100 bodova studenti ostvaruju u okviru usmenog završnog ispita (posebni dio obveznog prava, naslijedno pravo, rimski civilni proces) 	
Način ocjenjivanja	Studenti su obvezni redovito pohađati nastavu, aktivno sudjelovati u radu izvrsavanjem postavljenih zadataka na nastavi i izvan nje kroz sudjelovanje u raspravama i u obliku pismenih sažetaka seminarskih tema i pisanja seminarskoga rada. Ispit se polaže u pisanoj i usmenoj formi.	

Detaljan prikaz ocjenjivanja unutar Europskoga sustava za prijenos bodova

Raspodjela unutar europskog sustava prijenosa bodova, a u svezi s ukupnim opterećenjem studenata koje iznosi 6 ECTS bodova, veže se uz ostvarivanje:

1. 0,6 ECTS kroz aktivnosti u nastavi;
2. 0,6 ECTS kroz izradu i prezentaciju samostalnog istraživačkog rada;
3. 3 ECTS kroz pisani kolokvij;
4. 1,8 ECTS kroz završni usmeni ispit.

Datumi kolokvija:

Datumi ispitnih rokova:

IV. TJEDNI PLAN NASTAVE

Seminari

#	Tema
1	Periodizacija rimske pravne povijesti
2	Metodologija istraživanja u rimskom pravu - upute za izradu samostranih istraživačkih radova i prezentacija
3	Analizira izvora i rješavanje problemskih zadataka iz rimskog statusnog i obiteljskog prava
4	Analizira izvora i rješavanje problemskih zadataka iz rimskog stvarnog prava
5	Analizira izvora i rješavanje problemskih zadataka iz rimskog obveznog prava
6	Prezentacije i diskusije o samostalnim istraživačkim radovima studenata iz rimske pravne povijesti, statusnog i obiteljskog prava, stvarnog prava, obveznog prava, nasljednog prava

Predavanja

#	Tema
1	Uvod u rimsko pravo: pojam i podjela, važnost rimskog prava za današnje pravo i razlozi proučavanja; izvori za rimsku pravnu povijest
2	Rimska pravna povijest
3	Recepција rimskog prava
4	Statusno pravo: pravna i djelatna sposobnost, fizičke osobe, pravne osobe, status u rimskom pravu, deliktna sposobnost
5	Obiteljsko pravo: evolucija rimske obitelji, srodstvo, patria potestas, brak
6	Osnove stvarnih prava: pojam i karakteristike stvarnih prava, pojam i podjela stvari, posjed
7	Vlasništvo (dominium, proprietas)
8	Stvarna prava na tuđim stvarima (iura in re aliena)
9	Opći elementi obveznog prava: pravne činjenice i pravni posao
10	Opći elementi obveznog prava: naknada štete, osiguranja ispunjenja obveza, pluralističke obveze, učinak prema trećima, promjene subjekata, prestanak obveza
11	Kolokvij
12	Obveze iz kontrakata (obligationes ex contractu)
13	Obveze iz kvazikontrakata, delikata i kvazidelikata
14	Nasljedno pravo: opći elementi nasljednog prava, zakonsko nasljeđivanje
15	Nasljedno pravo: oporučno nasljeđivanje, legati, fideikomisi, darovanja za slučaj smrti

16	Rimski građanski postupak
17	Sistematisacija gradiva